

8/2023.

BELSŐ ELLENŐRI JELENTÉS

Tinnyi Közös Önkormányzati Hivatal

SZOCIÁLIS SEGÉLYEZÉS

Szabályszerűségi ellenőrzés

AZ ELLENŐRZÉS SZERVEZÉSÉRE VONATKOZÓ ADATOK

Az ellenőrzést végző szervezet: Egyen-Súlyzó Kft.

Az ellenőrzés tárgya: terven felüli ellenőrzés

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi

Az ellenőrzés időpontja: 2023. június

Az ellenőrzést végző neve, megbízólevelének iktató száma:

Dr. Zsadányi Nagy Csaba K/2023/8.

Az ellenőrzés időpontjában hivatalban lévő vezetők:

Krix Lajos polgármester

Borsó András polgármester

Geréb Tünde jegyző

Ellenőrzés helye: Önkormányzati Hivatalok, Kft. iroda

Vonatkozó jogi háttér: A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet

Alkalmazott ellenőrzési eszközök és módszerek: Beadványok, jegyzőkönyvek, munkaügyi anyagok vizsgálata, tételes ellenőrzés

Ellenőrzött időszak: 2022. második félév 2023. első negyedév

Ellenőrzés tervezett időtartama: 7 nap

Ellenőrzés tényleges időtartama:

Előkészítés: 2 nap

Ellenőrzés 3 nap

Írásba foglalás 2 nap

Előzmények:

Az önkormányzatoknál a 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet előírásai alapján előírt belső ellenőrzési feladatokat Társaságunk látja el vállalkozási tevékenységben, a közösen kidolgozott belső ellenőrzési ütemtervben foglalt témakörökben. Az ellenőrzés tervezett.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.), valamint az államháztartási törvény végrehajtásáról szóló, többször módosított 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (továbbiakban Ávr.), és a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr.) előírásai alapozták meg.

Jelen ellenőrzésünk céljai:

Annak megállapítása, hogy a szociális segélyezés mennyire szabályozott, a támogatások alátámasztottak, a juttatások rendezettek-e.

Vonatkozó jogszabályok

1993. évi CXXXIX. önkormányzati törvény (Mötv.)

1993. évi III. szociális igazgatási törvény (45. §)

240/2006. (XI. 30.) kormányrendelet - a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről.

150/2015. (IV. 2.) kormányrendelet a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről.

Jogszabályi összefoglaló

Az önkormányzatok saját elhatározásuknak és lehetőségeiknek megfelelően számos támogatásfajtát adhatnak a területükön bejelentett lakosoknak. A nyári táborozástól a temetkezésig számos célra léteznek segélyek és támogatások, de a saját önkormányzat rendeleteiben szabályozza, milyen címen igényelhető kisebb-nagyobb, egyszeri vagy rendszeres támogatás. Az elmúlt években meglehetősen átalakult az önkormányzati segélyek rendszere.

2021-ben további központi változtatások történtek: egyrészt közös név alá került a temetési, átmeneti és a rendkívüli gyermekvédelmi segély, mint önkormányzati segély (máshol települési támogatásnak nevezik), de ennek a településvezetők jogköre, nem kötelező juttatás.

Ellenőrzésünk során a két önkormányzat jelenlegi szabályzatait, rendeleteit vettük alapul. Tavalyi vizsgálatunk során megállapítottuk, hogy az önkormányzatok vonatkozó rendeletei aktuálisak, a segélyezés gyakorlata megfelelő volt.

Tűzifa program

Az energiaválság miatt meg kellett teremteni azt a lehetőséget, hogy ahol lehet, gáz helyett fával fűtsenek. A fűtési időszakra elvileg elegendő tűzifa mennyiség áll az ország rendelkezésére, de az ellátás nem zavartalan, ezért maximálták a lakossági vásárlásokat 10 m³-ben. A magas hatósági árak is nagy terhet rónak a lakosságra. A program keretében az állami erdőgazdaságoknál vásárolható hengeres tűzifa egységes maximált, forgalmi adót is tartalmazó ára tűzifa fajtanként, erdei köbméterenként:

- Keménylombos: 30 000 Ft
- Lágylombos: 19 000 Ft
- Fenyő: 19 000 Ft

2023. március 13-án megjelent a szociális tüzelőanyag pályázat, ötmilliárd forintos kerettel. Az önkormányzatok április 28-ig pályázhatnak az összegre, a pénzből megvásárolt tűzifát és szenet pedig a leginkább rászoruló családoknak osztják majd ki. A programban az ötezer lakosúnál nem népesebb települések vehetnek részt. 2300-2400 településen mintegy 200 ezer háztartáshoz jut el a tűzifa 2024. február 15-ig. A támogatást a Magyar Államkincstár egy összegben folyósítja 2023. szeptember 15-ig.

A keretösszeg a megemelkedett tűzifa árak ellenére sem emelkedett 2018 óta, a pályázati forrás idén csak háromnegyed annyi tüzelőre lesz elég, mint tavaly, míg a rászorulóknak száma jelentősen megnőtt az energiaválság és a magas infláció következtében. A tűzifa ára az elmúlt 10 évben több mint háromszorosára emelkedett – csak a tavaly júliusi rezsicsökkentés-változás bejelentése óta idén februárig 77 százalékkal, a KSH adatai szerint. A 2011-ben indult szociális tüzelőanyag-program a kimondottan szilárd tüzelést használó, rászoruló háztartásoknak szánt állami támogatás. A magyar lakosság csaknem 40 százaléka fűt fával vagy szénrel, míg ezek

kizárólagos használata (tehát nem gáz- vagy villanyfűtés mellett) elsősorban az alacsonyabb jövedelmű háztartásokra jellemző. A nagyobb településen élők esetében az önkormányzatoknak teljes mértékben saját forrásból kell kigazdálkodni a szociális tüzifaprogramot, amennyiben szeretnék segíteni a rászorulókat. A 10 ezer lakosúnál népesebb 155 település 44 milliárd forint, a többi pedig összesen 32,1 milliárd forint támogatásban részesül.

A tüzifa (barnaköszén) segélyezés központi támogatás. A jogosultságot 2006-ban, majd 2015-ben kormányrendeletben szabályozták, ekkor nevesítették a leghátrányosabb településeket. A Költségvetési törvény 2. és 3. mellékleteiben részletezi a támogatásokat:

9.1. A jogcím az 5 000 fő lakosságszámot meg nem haladó önkormányzat szociális célú tüzelőanyag - tüzifa vagy barnaköszén - vásárlásának támogatására szolgál.

9.2. A támogatást az önkormányzatok pályázati úton igényelhetik. A pályázatot a helyi önkormányzatokért felelős miniszter az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével írja ki.

105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről kategóriákat határoz meg:

a) jelentős munkanélküliséggel sújtott települések: azok a települések, amelyekben a munkanélküliségi ráta meghaladja az országos átlag 1,75-szeresét,

b) kedvezményezett települések: társadalmi-gazdasági és infrastrukturális elmaradottság

A települések területi fejlettség alapján történő besorolásánál a társadalmi és demográfiai, lakás és életkörülmények, helyi gazdaság és munkaerő-piaci, valamint infrastruktúra és környezeti mutatókból (négy mutatócsoport) képzett komplex mutatót szükséges figyelembe venni. A komplex mutató kiszámításánál használt adatok körét és a számítás módszertanát az 1. melléklet tartalmazza. A döntés kormányzati szinten történik, a települések csak az eredményt, a felosztható mennyiséget ismerik meg. A kedvezményezett települések körét az Európai Uniók tervezési ciklusoknak megfelelően felül kell vizsgálni.

Támogatás kérelmezése

A települések az ellátási támogatásra szorulóik részére keménylombos fából legfeljebb 2 m³-t, a kisebb fűtőértékűből 3 m³-t igényelhetnek. A 2022. éves támogatások forintösszege:

- Pilisjászfalu: 922.020 Ft
- Tinnye: 1.236.345 Ft

Az önkormányzathoz beadandó kérelem mintáját a kormányzat előírta. Ebben a jövedelmi és családi viszonyokat kell bemutatni, valamint az egyéb támogatásokat.

II.

RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. Szabályozás

Mindkét önkormányzat hozott rendeletet a támogatásokról, segélyezésről, illetve a szociális tüzifa támogatásról, ezeket időszakonként módosította. A rendeletek jól szerkesztettek,

tartalmazzák a jogszabályokra hivatkozást, a hatásköröket, beadási feltételeket, előírásokat, nyilatkozatokat, szükséges igazolásokat.

Az egyes segélyezési anyagok iktatószámmal ellátott előadói ívekben található. A képviselő testületi határozatok, a mennyiség, a kérelmező családi és jövedelmi adatai rendben megtalálhatók.

Feltüntetésre kerültek az esetleges egyéb segélyek, támogatások. Igazolták a tűzifa átvételeket. Az ügyintézők ellenőrizték a jövedelmi viszonyokat, bár szignójuk lemaradt.

Átnéztük a kormányzati, a mennyiségekről való döntést, a szállító Pilisi Parkerdővel folytatott levelezést, számlákat, szállítóleveleket. Kérelem elutasításra egy esetben került sor, amikor a kérelmező nem volt helyi lakos (Budapest).

1.1. Tinnye

A **8/2015. (XI. 26.)** tűzifa rendelet 3. § (15) bekezdése szerint: tűzifa támogatásban részesíthető kérelemre az a személy, akinek háztartásában az egy főre jutó jövedelem a szociális vetítési alap összegének 150%-át (2021-ben: 42.750 Ft), egyedül élő, illetve gyermekét egyedül nevelő szülő esetén a szociális vetítési alap összegének 200%-át (2021-ben 57.000 Ft) nem haladja meg.

Az értékhatárok változatlanok a 8/2023. (IV. 26.) rendeletben.

A **7/2021. (X. 4.)** rendelet módosította a 8/2015. (XI. 26.) rendeletet, a 2. § (3) bekezdés szerint: Szociális tűzifajta juttatást kérelmezhet az a személy, akinek a háztartásában együtt lakó személyek egy főre jutó jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 400 %-át. (2021-ben 114.000 Ft)

A 2022-es támogatás a 2023.03.31.-i határidőre elszámolásra került. 18 kérelmező részére 2-2 m³, 4 fő részére 4-4 m³ keménylombos tűzifa került kiszállításra, összesen 59 m³. Eredeti kérelem 80 m³ volt.

Két háztartás elszámolása felülvizsgálaton van az Államkincstárnál.

1.2. Pilisjászfalu

A község az adósságrendezési eljárás miatt csak 2022. júliustól tudott önállóan gazdálkodni. A jóváhagyott segélyek aláírásának dátuma mind ezt követő. Míg a megelőző évben nem volt lehetőség szociális tűzifa 2-3 m³ (egy esetben csak 1 m³) juttatására, 2021. decemberében két részletben 31 és 7 m³ került januárban szétosztásra 18 fő részére.

A **3/2022. (V. 4.)** rendelet évente max. kétszeri támogatást engedélyez. Tűzifa támogatásban részesíthető kérelemre az a személy, akinek háztartásában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 350 %-át (2021-ben 99.750 Ft); egyedül élő, illetve gyermekét egyedül nevelő szülő esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 500%-át (2021-ben 142.500 Ft) nem haladja meg. Bemutatták a korábbi rendeleteket is: 6/2015. (XI. 27.) illetve a 6/2021. (X. 5.) számút, a levelezési dossziéhoz csatolva.

A 2022-es támogatás a 2023.03.31.-én. határidő előtt elszámolásra került. 22 kérelmező részére 2-2 m³ keménylombos tűzifa került kiszállításra. Az igényelt támogatás 60 m³ volt. Megoszlás:

- tölgy 23,171 m³
- cser 17,757 m³
- gyertyán 3,620 m³

III.

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

1. Az ellenőrzés tárgya, módszerei:

Segélyezési rendeletek, a készült előadói ívek, dossziék, levelezés vizsgálata, a szükséges dokumentumok meglétének, a jogosultság ellenőrzése.

2. Főbb megállapítások a következők

A segélyezési dossziék kezelése, rendszerezése szabályszerű, tartalmuk megfelelő. A saját rendeletek előírásait betartották, a bizonylatolás megfelelő.

3. Javaslatok:

Nincs a segélyezéssel kapcsolatos javaslatunk. A kérelmezők szociális helyzete nagyobb támogatást is indokolna, jövedelmük nagyon alacsony, vannak munkanélküli alkalmi munkások, egyedülállók, sokgyermekesek.

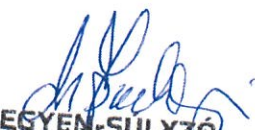
Várhatóan az erősödő infláció miatt növekedni fog a kérelmek száma, ezek kielégítésére forrást kell tartalékolni.

Lobbitevékenységet kellene kifejtteni a központi keret megemeléséhez.

4. Az ellenőrzés lezárása

A tervezetet megvitátásra a jegyzőnek, polgármestereknek beküldtem.

Szeged, 2023. június 12.

EGYEN-SÜLYZŐ
Dr. Zsuzsanna Nagy Csaba
Kereskedelmi és Szolgáltató KFT.
6725 Szeged, Teve utca 6. l. em. 10.
Adószám: 15300001-1-06
CIB 10700062-71118516-51100005
E-mail: zsuzsanna.nagy.dr@gmail.com